

21. 2. – Mezinárodní den mateřského jazyka

Pro nás je už těžko představitelné, že by nám někdo zakazoval mluvit či psát vlastním mateřským jazykem nebo žít ve vlastní národní kultuře, která s mateřským jazykem vždy úzce souvisí. Časy národního obrození, které bylo bojem za zachování češtiny, jsou dávno pryč. Ale ne všechny národy světa žijí či ještě docela nedávno žily v tak příznivých podmínkách, z jakých se můžeme těšit my. Osudy jednoho z nich, Bengálců, stojí za tím, že právě dnes slavíme Mezinárodní den mateřského jazyka.

Mezinárodní den mateřského jazyka byl vyhlášen v roce 1999 agenturou UNESCO (tedy Organizací OSN pro vzdělání, vědu a kulturu). Smyslem „svátku“ je upozornit na fakt, že podobně jako rozmanitost druhová i jazyková rozmanitost světa je hodnotou, kterou je dobré chránit. A že i jazyková rozmanitost je vážně ohrožena, protože řadě jazyků či dialektů hrozí z různých důvodů zánik. Datum svátku upomíná na události v tehdejší Východní Pákistánu, dnes Bangladéši, v roce 1952, kdy byla krvavě potlačena studentská demonstrace za zrovnoprávnění bengálštiny s urdštinou.

V České republice můžeme dnes češtinu užívat dle své svobodné vůle. Takže jediní, kdo by mohli naši mateřštinu ohrozit, jsme my sami. Slavíme-li doma svátek někoho z rodiny, znamená to, že jsme sice s někým, vedle něhož žijeme každý den, ale v den svátku jsme s ním nějakým výjimečným způsobem. Obdobně můžeme oslavit i náš mateřský jazyk, češtinu, kterou také užíváme každý den, a často už naprosto bezmyšlenkovitě, jako nástroj komunikace. Můžeme se například začíst do knížky, dokonce do knížky poezie!, nebo si můžeme dopřát dostatek času a klidu a v komorní sváteční atmosféře můžeme ve své mateřštině zkusit rukopisný dopis. Češtině na zdraví!

